

OBČINA
MEDVODE

Cesta komandanta Staneta 12
1215 Medvode

T: 01 361 95 10
E: obcina@medvode.si

ŽUPAN

Številka: 03201-12/2024-9

Datum: 4.12.2024

OBČINSKI SVET OBČINE MEDVODE

ZADEVA: Predlog za uvrstitev na dnevni red seje Občinskega sveta Občine Medvode

VSEBINA: **Osnutek Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o krajevnih in vaških skupnostih v Občini Medvode**

PREDLAGATELJ: Nejc Smole, župan

POROČEVALCA: Matej Osolnik, svetovalec župana
Mojca Murnik, podžupanja

GRADIVO: osnutek odloka z obrazložitvijo

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Občine Medvode sprejema osnutek Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o krajevnih in vaških skupnostih v Občini Medvode

Nejc Smole
župan

Na podlagi drugega odstavka 19.b člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 27/08 - odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUUJFO, 76/16 - odl. US, 11/18 - ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 - ZIUZEOP-A, 80/20 – ZIUOOPE in 62/24 - odl. US) ter 18. člena Statuta Občine Medvode (Uradni list RS, št. 51/14 – uradno prečiščeno besedilo, 55/14 – popr., 17/18 in 97/20) je Občinski svet Občine Medvode na _____. seji dne _____ 2025 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah Odloka o krajevnih in vaških skupnostih v Občini Medvode

1. člen

V Odloku o krajevnih in vaških skupnostih v Občini Medvode (Uradni list RS, št. 95/15, v nadaljevanju: Odlok) se v 8. členu črtajo prva, četrta in osma alineja.

V peti alineji tega člena se beseda »dela« nadomesti z besedo »investicije«.

2. člen

V 9. členu Odloka se črtajo četrta, peta, šesta in sedma alineja.

Za drugim odstavkom tega člena se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Za mnenje občina praviloma zaprosi krajevno ali vaško skupnost v naslednjih primerih:

- prodaja nepremičnin v lasti občine, ki niso vključene v načrt ravnanja s stvarnim premoženjem, ki ga potrdi občinski svet,
- izdaja soglasij glede odmika enostavnega ali nezahtevnega objekta od javne ceste,
- ukinitve javnega dobra,
- pripravi oziroma spremembi občinskega prostorskega načrta.

Mnenje krajevnih ali vaških skupnosti občine ne zavezuje.«

Dosedanji tretji odstavek Odloka postane četrti odstavek.

3. člen

V prvem stavku 10. člena Odloka se črta besedna zveza »v okviru svojih pristojnosti«.

Tretja alineja tega člena se spremeni tako, da se po novem glasi:

»- ureja javne površine (javna igrišča, parkirišča, športne in rekreacijske površine, javne zelene površine in ekološke otoke) na svojem območju, za katera prejema sredstva iz proračuna občine,«

Za tretjo alinejo tega člena se doda nova četrta alineja, ki se glasi:

»- sodeluje s civilnim nadzorom nad opravljenim delom gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih javnih cest in izvajanja zimske službe,«

Dosedanja četrta alineja postane peta alineja.

Dosedanja peta alineja se črta.

Doda se nova sedma alineja, ki se glasi:

»sodeluje pri geodetskih postopkih, za katere jo pooblasti občina,«

V dosednji sedmi alineji se na koncu alineje doda besedilo: » pri čemer v prvi vrsti zasleduje javni interes,«.

Črtajo se zadnje tri alineje tega člena.

4. člen

Spremeni se 14. člen Odloka, tako da se po novem glasi:

» Sveti krajevnih skupnosti Občine Medvode imajo naslednje število članov:

- Krajevna skupnost Medvode - center ima devet članov sveta,
- Krajevna skupnost Pirniče ima devet članov sveta,
- Krajevna skupnost Preska - Žlebe ima devet članov sveta,
- Krajevna skupnost Senica ima sedem članov sveta,
- Krajevna skupnost Smlednik ima devet članov sveta,
- Krajevna skupnost Sora ima sedem članov sveta,
- Krajevna skupnost Katarina ima pet članov sveta,
- Krajevna skupnost Vaše - Goričane ima sedem članov sveta,
- Krajevna skupnost Zbilje ima sedem članov sveta,
- Krajevna skupnost Seničica – Golo Brdo ima pet članov sveta,
- Krajevna skupnost Trnovec ima pet članov sveta.

Vaška skupnost Studenčice ima pet članov sveta.

Vaška skupnost Tehovec ima tri člane sveta.«

5. člen

V drugem odstavku 15. člena Odloka se za besedo »skupnosti« doda ločilo »,« in črta veznik »ter«.

6. člen

V 19. členu Odloka se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Kot posvetovalno delovno telo krajevnne ali vaške skupnosti se lahko imenuje tudi gradbeni odbor za konkreten gradbeni projekt. Če s koncem mandata sveta krajevnne ali vaške skupnosti ta še ni zaključil svojega dela, nov sestav sveta potrdi imenovanje z novim sklepom, v katerem zagotovi upoštevanje prejšnjega odstavka.«

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek in se po novem glasi:

»Vse odločitve posvetovalnega delovnega telesa mora potrditi svet krajevnne skupnosti.«

7. člen

V 20. členu Odloka se v četrti alineji na koncu črta ločilo ».« in doda besedilo »ali župana.«

Drugi odstavek tega člena se spremeni tako, da se glasi:

»Pred odločitvijo lahko predsednik sveta krajevne ali vaške skupnosti skliče zbor občanov ožjega dela skupnosti, v skladu s statutom občine, da si pridobi njihovo mnenje.«

8. člen

V 21. členu Odloka se v drugem stavku prvega odstavka za ločilom »«,« črta beseda »ali«.

V predzadnjem odstavku tega člena se tretji stavek spremeni tako, da se glasi:

» Svet krajevne in vaške skupnosti se na prvi seji seznani z aktom o izidu volitev, s katerim je ugotovljena njegova izvolitev.«

9. člen

V prvem stavku četrtega odstavka 23. člena Odloka se črta besedilo »vsaj eno uro tedensko«, za prvim stavkom pa se doda naslednje besedilo:

» Uradne ure lahko potekajo v prostorih krajevne ali vaške skupnosti oziroma po telefonu. Termin uradnih ur in kontaktna telefonska številka sta javno objavljena na stavbi krajevne skupnosti in spletni strani občine.«

10. člen

V 28. členu Odloka se doda nov stavek:

» Sredstva namenjena sofinanciranju redne ali komunalne dejavnosti, ki jih krajevna skupnost v posameznem letu ne porabi, se v začetku naslednjega leta vrnejo v integralni proračun občine.«

11. člen

V tretji alineji 29. člena Odloka se za besedilom »električno energijo,« doda besedilo »stroški prireditev in srečanj krajanov«.

12. člen

Besedilo prvega odstavka 31. člena Odloka se spremeni tako, da se glasi:

»Člani sveta krajevne ali vaške skupnosti so upravičeni do izplačila sejnine za udeležbo na seji sveta krajevne ali vaške skupnosti v enakem znesku kot člani delovnih teles občinskega sveta. Predsednik sveta krajevne ali vaške skupnosti je upravičen do izplačila sejnine za udeležbo na seji sveta krajevne ali vaške skupnosti v enakem znesku kot predsedniki delovnih teles občinskega sveta. Sredstva za izplačilo sejin se zagotovijo v proračunu občine. Člani sveta se sejinam lahko odpovejo.«

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

» Sejnina se izplača le za udeležbo na seji, ki je sklicana v skladu s tem odlokom. Sejnine se izplačajo za prve štiri seje sveta v posameznem koledarskem letu, za vse naslednje seje se sejnina ne izplača.«

Dosedanja drugi in tretji odstavek tega člena postaneta tretji in četrti odstavek.

13. člen

Besedilo 35. člena Odloka se spremeni tako, da se glasi:

»Merila in kriteriji za financiranje komunalnih dejavnosti so:

– vzdrževanje ekoloških otokov, za 1 otok	20,00 evrov mesečno
– vzdrževanje parkirišč, za površino 1 m ²	1,17 evra letno
– vzdrževanje javnih zelenih površin, za površino 1 m ²	1,20 evra letno
– vzdrževanje otroških igrišč, za površino 1 m ²	2,50 evra letno«

14. člen

V 36. členu Odloka se tretji in četrti odstavek črtata.

15. člen

Besedilo 37. člena Odloka spremeni tako, da se glasi:

»Tabelo s popisom površin pripravi občinska uprava vsakokrat ob pripravi odloka o proračunu občine glede na spremembe površin v preteklem letu. V tabeli je vrednost programa komunalnih dejavnosti opredeljena za posamezno krajevno in vaško skupnost in po določenih merilih.«

16. člen

Črta se 38. člen Odloka.

17. člen

V 39. členu Odloka se črta drugi odstavek.

Dosedanji tretji odstavek postane drugi odstavek.

18. člen

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Ta Odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

19. člen

Določbe Odloka, ki se nanašajo na volitve članov svetov krajevnih in vaških skupnosti, se začnejo uporabljati za prve redne lokalne volitve, razpisane po uveljavitvi tega odloka.

Z uveljavitvijo tega Odloka preneha veljati Odlok o določitvi števila članov svetov krajevnih skupnosti in volilnih enot za volitve v Svete krajevnih skupnosti občine Medvode (Uradni list RS, št. 76/02), uporablja se do prvih rednih lokalnih volitev, razpisanih po uveljavitvi tega Odloka.

Z uveljavitvijo tega Odloka preneha veljati Sklep o določitvi seznama cest, ki so v upravljanju in vzdrževanju krajevnih oziroma vaških skupnosti, št. 007-2/2015 z dne 6.5.2016.

Št. _____

Medvode, dne _____ 2025

Župan
Občine Medvode
Nejc Smole

Obrazložitev:

Občinski svet Občine Medvode je na 10. seji dne 18.11.2015 sprejel Odlok o krajevnih in vaških skupnostih v Občini Medvode (Uradni list RS, št. 95/15). V času od uveljavitve Odloka so se pokazale potrebe po spremembi posameznih določb Odloka, zato se je Občina Medvode spremembe Odloka lotila celovito in z vključitvijo čim širšega kroga občanov.

Predstavitev

Dne 23. junija 2023 smo na vse krajevne in vaške skupnosti naslovili prošnjo za sodelovanje pri projektu ReKS – redefiniranje vloge krajevnih in vaških skupnosti. V prvem koraku projekta smo želeli s strani članic in članov svetov ožjih delov lokalne skupnosti prejeti podrobno analizo trenutnega stanja z odgovori na vprašanja in mnenja o prihodnji vlogi mikro lokalnih skupnosti. Krajevne in vaške skupnosti smo prosili, da na to temo v jeseni pripravijo posvet s krajsani svojih skupnosti. Do konca septembra 2023 smo prejeli odgovore štirih lokalnih skupnosti, po nekaj pozivih in prošnjah za dopolnitev nepopolnih odgovorov, pa smo do začetka leta 2024 prejeli odgovore 9 KS in VS, medtem ko 3 KS in VS niso odgovorile na vsa vprašanja v anketnem vprašalniku. Ena krajevna skupnost se ni odzvala na nobenega od pozivov za sodelovanje. Pri pripravi odgovorov so sodelovali članice in člani svetov ožjih delov lokalne skupnosti, nekaj članic in članov Občinskega sveta Občine Medvode in po doslej zbranih informacijah 1 občanka.

Projekt ReKS je znotraj Občinske uprave Občine Medvode vodila interdisciplinarna ožja delovna skupina, s strani krajevnih in vaških skupnosti pa je za oblikovanje mnenj in odločitev lahko vsaka skupnost predlagala po enega predstavnika v širšo delovno skupino ReKS. Širša delovna skupina se je sestala na srečanjih 27. 3. 2024, 26. 6. 2024, 5. 9. 2024 in 4. 12. 2024. Vključen je bil tudi kolegij predsednikov svetov krajevnih in vaških skupnosti, ki je tematiko obravnaval na 2., 3., 4. in 5. kolegiju (28. 6. 2023, 20. 9. 2023, 5. 9. 2024 in 4. 12. 2024).

O teritorialni razdeljenosti občine Medvode

Občina Medvode je sestavljena iz 31 naselij, ki se združujejo v 11 krajevnih in 2 vaški skupnosti na površini 77,6 km². Tako, kot je neenakomerno na občine razdeljena naša država, je neenakomerna tudi razdelitev naše občine. Kar 16 naselij v občini Medvode ima več prebivalcev kot najmanjša slovenska občina Osilnica (338 prebivalcev). Po površini največja krajevna skupnost Smlednik zavzema kar 15,38 km² ozemlja občine, kar pomeni, da je po površini večja o osmih slovenskih občin in večja od ozemlja, ki ga skupaj pokrivajo KS Medvode – center, KS Senica, KS Vaše-Goričane, KS Zbilje, VS Tehovec in VS Studenčice. Po površini najmanjše krajevne skupnosti so KS Senica, KS Vaše-Goričane in KS Medvode-center, ki vse obsegajo približno 1,92 km². Po številu prebivalcev je največja krajevna skupnost KS Pirniče, ki je pred kratkim za las prehitela KS Medvode – center. S 3.491 prebivalci so tako Pirniče večje od 70 slovenskih občin in imajo več prebivalcev kot 6 najmanjših občin skupaj. Najmanj prebivalcev šteje vaška skupnost Tehovec z 29 prebivalci, kar je manj od enega večstanovanjskega objekta v Medvodah in 120x manj od KS Pirniče.

Področje informiranja in komuniciranja

V nadaljevanju predstavljamo povzetke in zaključke analize anketnega vprašalnika o organiziranosti in delu krajevnih in vaških skupnosti. Krajevne in vaške skupnosti so zadovoljne s komunikacijo znotraj svetov krajevnih in vaških skupnosti. Za komuniciranje skupnosti večinoma uporabljajo

klasične metode (elektronska pošta, telefoni), nekatere imajo vzpostavljene tudi svoje spletne strani in profile na družabnih omrežjih. Redkeje komunicirajo s pomočjo lokalnih medijev, pri čemer izpostavljamo dobro prakso nekaterih KS, ki večkrat letno izdajajo lokalno glasilo oziroma letak z informacijami o delovanju KS in društev na njihovem območju. Na relaciji komuniciranja s kraji predlagamo dosledno vnašanje dogodkov KS/VS v centralni občinski koledar dogodkov, krajevne in vaške skupnosti lahko svoje novice objavljajo tudi na portalu MojaObčina.si, ki je zanje brezplačen. Nekateri KS/VS so manj zadovoljne s komuniciranjem na relaciji KS/VS - Občina Medvode, pri čemer izpostavljajo počasno pridobivanje odgovorov. Opravili smo hitro analizo pošte za leto 2023, ki potrjuje, da vsi dopisi iz leta 2023 v prvi polovici leta 2024 še niso imeli zabeleženega odgovora. V letu 2023 je sicer zabeleženih 110 sporočil KS/VS, od tega KS Pirniče 45, ostale KS/VS skupaj pa 65. Elektronska komunikacija, elektronsko podpisovanje in elektronsko vročanje je prednostni način komunikacije med organi. Vse nove zadeve naj zaradi sledljivosti in ustreznega evidentiranja KS/VS posredujejo na uradni e-naslov Občine Medvode: obcina@medvode.si.

Naloge in pristojnosti

Pristojnosti krajevnih in vaških skupnosti določata 8. in 9. člen Odloka o krajevnih in vaških skupnostih v Občini Medvode. 8. člen govori o možnih področjih dela, kjer se KS/VS lahko vključuje sama, medtem ko 9. člen govori tudi o dajanju mnenj (torej tudi o primerih, ko se na KS ali VS obrne Občina Medvode oziroma drug organ). Krajevne in vaške skupnosti si večinoma ne želijo povečevanja pristojnosti, nekatere pristojnosti brišemo iz seznama, saj jih bodisi zaradi spremenjene zakonodaje bodisi zaradi drugačne organizacije v zadnjih letih ne izvajajo več. Predlogi KS/VS gredo predvsem v smeri "Nič o KS/VS brez KS/VS." Pri tem je potrebno upoštevati obstoječo organiziranost lokalne samouprave v Sloveniji in dejstvo, da krajevne in vaške skupnosti niso nadrejene ali podrejene organom občine, ampak gre trenutno za povsem samostojne pravne osebe s predstavniki, voljenimi na ločenih volitvah. KS/VS v skladu z zakonodajo predstavljajo način sodelovanja občanov in predvsem z boljšim poznavanjem razmer na svojem območju dajejo mnenja in opravljajo nekatere naloge, nimajo pa pristojnosti v smislu samostojnega izvajanja javnih služb. Ožji del lokalne skupnosti ne more prevzeti funkcije formalnega soglasjedajalca oziroma zavezujočega mnenjedajalca, jim pa v popravku odloka še bolj podrobno in eksplicitno dajemo možnosti dajanja nezavezujočih mnenj v nekaterih primerih, ko jih mora za mnenje zaprositi Občinska uprava Občine Medvode. Gre za primere, ki so jih predlagale krajevne in vaške skupnosti in sicer: ukinitve javnega dobra, prodaja nepremičnin v lasti Občine Medvode, ki niso vključene v načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem, izdaja soglasij glede odmika enostavnega ali nezahtevnega objekta od javne ceste in pripravi oziroma spremembi Občinskega prostorskega načrta.

Krajevne in vaške skupnosti večkrat izpostavljajo pomanjkanje informacij in znanja za opravljanje dodeljenih nalog. Pri tem poudarjamo, da vse najpomembnejše odločitve na ravni občine sprejema občinski svet. Te so pomembne za življenje občanov, zato je nujno, da so tudi ožji deli lokalne skupnosti seznanjeni s pravnimi okvirji ter s tem možnostmi in dolžnostmi vsakega od članov skupnosti. Vsaj grobo poznavanje gradiv je potrebno tudi za kakovostno podajanje informacij krajanom. Kot je razbrati iz odgovorov si krajevne in vaške skupnosti želijo več komunikacije na relaciji Občina Medvode – KS/VS zato se pričakuje, da bodo izkoristili vse vire in možnosti, ki so jim dane. 10-dnevni rok od sklica do seje je določen ravno zaradi transparentnosti in vključevanja javnosti v procese odločanja. Ker je seznanjenost ožjih delov lokalne skupnosti z delom občinskega sveta pomembna, 28. člen Poslovnika Občinskega sveta Občine Medvode v drugi alineji določa dolžnost obveščanja predsednikov svetov KS/VS o sklicu sej.

O neposrednih nalogah, ki jih KS/VS opravlja samostojno govori 10. člen Odloka o KS/VS. Tudi v prihodnje ohranjamo naloge:

- upravlja premoženje v lasti krajevne skupnosti
- upravlja premoženje občine, ki ga nanjo prenese s pogodbo in ki za to zagotovi potrebna sredstva,
- ureja javne površine ureja javne površine (javna igrišča, parkirišča, športne in rekreacijske površine, javne zelene površine in ekološke otoke) na svojem območju, za katera prejema sredstva iz proračuna občine,
- vzdržuje komunalne objekte in naprave, ki so v pristojnosti krajevne ali vaške skupnosti,
- pospešuje kulturne, športne in druge društvene dejavnosti na svojem območju ter organizira kulturne, športne in druge prireditve oziroma nudi pomoč pri takih prireditvah, kadar je organizator občina,
- ureja medsebojne odnose v naseljih, ki so vključena v krajevno ali vaško skupnost, oziroma posreduje primere pristojnim strokovnim službam, pri čemer v prvi vrsti zasleduje javni interes, (na predlog KS/VS je bil dodan pristavek »pri čemer v prvi vrsti zasleduje javni interes«)
- pristojne strokovne službe opozarja na socialne težave krajanov in sodeluje pri njihovem reševanju,
- sprejema obvestila oziroma pritožbe občanov o težavah pri izvajanju javnih služb in kršitvah občinskih odlokov in posreduje le-te pristojnim službam,

Iz seznama nalog črtamo naslednje naloge:

- zagotavlja vzdrževanje cest, ki so v zadnjem veljavnem Odloku o kategorizaciji občinskih cest v Občini Medvode (v nadaljevanju: odlok o kategorizaciji), opredeljene kot kategorizirane javne poti,
- izvaja zimsko službo na cestah, ki so v veljavnem odloku o kategorizaciji opredeljene kot kategorizirane javne poti,
- organizira javno obravnavo urbanističnih dokumentov,
- upravlja pokopališča in njihove pripadajoče objekte, če ni z odlokom določeno drugače.

Na seznam dodajamo novi nalogi:

- sodeluje s civilnim nadzorom nad opravljenim delom gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih javnih cest,
- sodeluje pri geodetskih postopkih, za katere jo pooblasti Občina Medvode.

Skrb za ohranjanje družbenega življenja v skupnosti bi morala v prihodnje postati ena izmed prioritet ožjih delov lokalnih skupnosti zaradi sprememb življenjskih navad, ki smo jim priča v zadnjih letih. Še posebej na območjih, kjer društvenega življenja ni razvitega, naj ožji deli lokalnih skupnosti prevzamejo še večjo vlogo povezovanja krajanov, gradnje lokalne identitete in občutka pripadnosti skupnosti. V skupnostih z živahnim društvenim življenjem je vloga KS/VS lahko nekoliko drugačna v smislu povezovanja društev, priprave skupnih projektov, osredotočanja na zagotavljanje primerne infrastrukture in podpore projektom v smislu soorganizatorstva.

Zbor občanov

Zakonodaja (ZLS) določa, občinski predpisi (Statut Občine Medvode v poglavju V.) pa podrobneje opredeljujejo neposredne oblike sodelovanja občanov pri odločanju v občini, ki so: zbor občanov, referendum in ljudska iniciativa. Odlok o KS in VS zgolj našteje te možnosti in napoti na upoštevanje določil statuta. Zbori občanov se lahko skličejo na nivoju občine ali njenega dela. Zbori občanov se

razlikujejo glede na sklicatelja (župan ali predsednik sveta ožjega dela lokalne skupnosti). Zbori občanov morajo zadostiti formalnim zahtevam, pri čemer je minimalni standard ugotovitev št. upravičenih udeležencev (polnoletni, prebivališče), legitimacija udeležencev (podpisovanje volilnega imenika) ... Iz prejetih odgovorov sklepamo, da v zadnjih letih formalnih zborov občanov oziroma zborov krajanov ni bilo, so pa bile organizirane različne predstavitve in srečanja, kar je vsekakor dobrodošla neformalna oblika vključevanja javnosti.

Pravna ureditev

Krajevne skupnosti v občini Medvode so samostojne pravne osebe, o čemer govori 4. člen Odloka o KS/VS. Vaški skupnosti nista pravni osebi. Poleg teh dveh možnosti obstaja še tretja, to so vaški ali krajevni odbori, ki delujejo kot posvetovalna telesa občinskega sveta, vanje pa so imenovani krajani, ki bivajo na območju teh skupnosti. Krajevne odbore lahko imenuje občinski svet (na podoben način kot odbore in komisije) ali pa jih na zborih krajanov imenujejo krajani. Približno polovica občin krajevnih ali vaških skupnosti/odborov nima organiziranih.

V času trajanja projekta ReKS je država začela pripravo sprememb Zakona o lokalnih volitvah. V prvih osnutkih so bile predvidene večje spremembe, in sicer ukinitve volitev v ožje dele lokalnih skupnosti. Spremembe zakona, ki so bile novembra sprejete v državnem zboru, ukinitve volitev ne vključujejo več, se pa s spremembo zakona ukinjajo volilne enote znotraj krajevnih skupnosti, zato smo to upoštevali pri pripravi sprememb Odloka. Volitve v svete vaških in krajevnih skupnosti so na občinski ravni najbolj kompleksne, zadnja leta pa zanimanje za kandidaturo med občani upada. Dodaten argument k ukinitvi volilnih enot v KS/VS je tudi dejstvo, da je GURS konec leta 2023 ukinil prostorske okolišče (PO), ki so osnova pri volilnih enotah znotraj KS/VS, kar pomeni, da bi bilo ob naslednjih lokalnih volitvah upoštevanje trenutnega odloka nemogoče. Pripravili smo tudi nov izračun števila članov svetov, ki sledi načelu lihega števila in upošteva število volivcev posameznih krajevnih in vaških skupnosti. Večinsko mnenje predstavnikov krajevnih in vaških skupnosti je, da se pravna subjektiviteta krajevnih skupnosti ohranja, kar je ključno predvsem pri upravljanju z lastnim premoženjem krajevnih skupnosti. Občina Medvode bo v vsakem primeru skrbela za izvajanje računovodstva za KS/VS, v primeru, ko je krajevna skupnost samostojna pravna oseba, pa se odgovornost in nekatere naloge ne morejo prenesti na Občino Medvode.

Na posvetu Ministrstva za javno upravo, ki je potekal februarja letos, smo prejeli nekatere zanimive informacije o vlogi ožjih delov lokalnih skupnosti. Te so do leta 1991 opravljale vlogo občin, od leta 1991, ko je bila izvedena reforma lokalne samouprave, pa krajevne in vaške skupnosti predstavljajo le še način sodelovanja občanov z dajanjem mnenj in opravljanjem nekaterih nalog, pri čemer se je odločanje preneslo na raven občinskega sveta. Ožji deli občin so lahko organizirani kot sveti (voljeni na volitvah) ali odbori (imenovani s strani OS ali izvoljeni na zboru krajanov). Svet ožjega dela lokalne skupnosti nima več vloge formalnega soglasodajalca (lahko podaja mnenja in pobude) prav tako nima več svojega nadzornega odbora niti statuta (tega nadomešča v našem primeru odlok o KS/VS). V letu 2022 je imelo ožje dele lokalnih skupnosti oblikovane 112 od 212 občin v Sloveniji, pri čemer je bilo aktivnih 1114 svetov. V 35 občinah sveti ožjih delov niso imeli volilnih enot, v 20 občinah so bili ožji deli razdeljeni na več VE, v ostalih občinah pa je v veljavi mešani sistem (tako kot v našem primeru nekateri deli imajo več VE drugi le eno VE). S spremembo zakonodaje se VE znotraj KS/VS ukinjajo.

Financiranje KS in VS

Krajevne in vaške skupnosti sofinancira Občina Medvode prek posebnih proračunskih postavk. Vsaka KS/VS prejme sredstva za redno dejavnost in za izvajanje komunalne dejavnosti. Lastna sredstva krajevnih skupnosti, ki izhajajo predvsem iz oddajanja nepremičnega premoženja v najem, so izkazana na proračunskih postavkah Odhodki izvirne dejavnosti. V analizi financiranja in porabe finančnih sredstev za zadnjih pet let ugotavljamo, da se poraba med krajevnimi in vaškimi skupnostmi zelo razlikuje, v nekaterih primerih z leti celo pada, nobena krajevna skupnost pa tako pri redni kot tudi pri komunalni dejavnosti ne dosega 100 % porabe sredstev, kot bi bilo sicer pričakovano. Še posebej nizka je poraba na komunalni dejavnosti, kljub povečevanju cen storitev v zadnjih letih. Večina krajevnih skupnosti neporabljenih sredstev prenaša iz leta v leto, nato pa jih porabi za investicije (največkrat sofinanciranje asfaltiranja cest), kar predstavlja nenamensko porabo sredstev, ki so dodeljena za izvajanja z odlokom predpisanih nalog.

Krajevne in vaške skupnosti večinoma ugotavljajo, da je sistem financiranja ustrezen, nekatere odgovarjajo, da višina dodeljenih sredstev ni zadostna, čemur pa analiza porabe sredstev ne pritruje. Vaški skupnosti sredstev za redno dejavnost zadnja leta skorajda ne uporabljata.

Krajevne skupnosti večinoma ne kandidirajo ali pridobivajo sredstev iz državnih in EU razpisov (izjemoma LAS projekti), v nekaj primerih so prejemniki donacij lokalnih podjetij.

Sistema financiranja redne dejavnosti ne spreminjamo, kot je podrobneje zapisano v predlogu proračuna Občine Medvode za leti 2025 in 2026 pa povečujemo sredstva za opravljanje redne dejavnosti (iz 67.000 evrov leta 2024 na 75.000 evrov leta 2025 in 2026) in dodajamo dodatna sredstva za izplačevanje sejin v skupnem znesku dobrih 55.000 evrov (kar podrobneje pojasnjujemo v naslednjem poglavju). Pri financiranju komunalne dejavnosti odstranjujemo nekatere postavke za naloge, ki niso več v pristojnosti KS/VS. Pri postavkah, ki jih ohranjamo, poenostavljamo sistem financiranja, saj so naloge jasno ovrednotene v evrih in ne več v točkah. To bo omogočalo lažje spremembe pri dodajanju ali odvzemanju površin posamezni krajevni ali vaški skupnosti in lažje popraviljanje vrednosti glede na inflacijo.

Sejnine

Že ob sprejemanju Odloka o krajevnih in vaških skupnosti leta 2015 smo veliko razprave namenili sejinam svetov krajevnih in vaških skupnosti, a se takrat Občinski svet Občine Medvode za to možnost ni odločil. Ob spreminjanju življenjskih navad opažamo vedno manjši interes za sodelovanje v organih lokalne skupnosti. V analizi volitev v organe krajevnih in vaških skupnosti od leta 2010 do 2024 ugotavljamo, da je za dosedanjih 86 mest v vseh svetih še leta 2010 kandidiralo 148 kandidatov, leta 2014 121 kandidatov, leta 2018 109 kandidatov (v letu 2019 smo morali v eni KS izvesti celo nadomestne volitve) in v letu 2022 le še 98 kandidatov (pri čemer v eni krajevni skupnosti ni bilo nobenega kandidata, zato je bila potrebna izvedba naknadnih volitev v letu 2023). Podatki kažejo na občuten padec interesa in dejstvo, da v večini primerov do pravih volitev, kjer bi volivci lahko izbirali med več kandidati, sploh ne pride, saj je za izvolitev potreben le en glas.

Krajevne in vaške skupnosti smo povprašali o stališčih do uvedbe sejin za člane svetov krajevnih in vaških skupnosti. Stališča so različna, saj je tudi angažma članov svetov trenutno zelo različen, pa vendar primerljiv ali večji od angažmaja članov odborov in komisij Občinskega sveta Občine Medvode, kjer so sejnine redna dolgoletna praksa. Po večkratnih razpravah na temo sejin v širši delovni skupini ReKS Občinskemu svetu Občine Medvode predlagamo uvedbo sejin v enakem obsegu, kot so te uveljavljene za člane delovnih teles občinskega sveta, tudi v tem primeru

predsedniku sveta pripada 50 % višja sejnina od sejnine člana. Pri tem omejujemo maksimalno število izplačanih sejin na prve 4 seje v posameznem koledarskem letu. Posamezen član se sejnini lahko odpove. Sejnine bodo verjetno povečale interes med krajanji za sodelovanje v svetih krajevnih in vaških skupnosti in bodo predstavljale vsaj delno finančno nadomestilo za porabljen čas.

Druge informacije

V zadnjem delu analize poslovanja KS in VS smo se dotaknili še nekaterih drugih organizacijskih vprašanj, ki jih je treba upoštevati pri odločitvah o prihodnji organiziranosti področja. Nekatere krajevne skupnosti so lastnice nepremičnin, ki jih uporabljajo za svoje potrebe in kot vir prihodkov, s katerimi uresničujejo svoje cilje. Druge krajevne skupnosti in obe vaški skupnosti nepremičnega premoženja nimajo. V primeru ukinitve pravne subjektivitete krajevnih skupnosti bi lastništvo nepremičnin prešlo v last Občine Medvode, pri čemer bi bilo treba postaviti sistem upravljanja s temi nepremičninami.

Glede opravljanja funkcije tajnika KS/VS ugotavljamo, da v 8 primerih funkcijo tajnika opravlja eden izmed članov sveta, v 5 primerih pa to vlogo opravlja zunanji. V primeru, da te naloge opravlja zunanji je možno plačilo dela prek s.p. ali druge pogodbene oblike, v primeru, ko naloge opravlja voljeni član, pa tovrstno plačilo ni možno. Ravno tajnik predstavlja operativno in strokovno podporo članom sveta in izvaja vse tekoče administrativne in druge naloge, ki običajno presegajo prostovoljno funkcijo. Nekatere skupnosti poudarjajo, da v svojem okolju ne dobijo osebe, ki bi bila proti plačilu pripravljena prevzeti to funkcijo.

4. odstavek 23. člena odloka o KS in VS pravi: "Krajevna skupnost ima vsaj eno uro tedensko organizirane uradne ure za krajane, kjer tajnik ali predstavnik sveta podaja informacije s področja dela krajevne skupnosti in nudi pomoč pri pridobivanju informacij s strani Občine Medvode. Termin uradnih ur je javno objavljen na stavbi krajevne skupnosti in spletni strani Občine Medvode." Zapisano ne velja za VS. Ugotavljamo, da le 3 krajevne skupnosti izvajajo uradne ure v obsegu kot je določeno v odloku, ostale so glede na izkušnje preteklih let uradne ure ukinile oziroma jih izvajajo v manjšem obsegu. V spremembi odloka dodajamo možnost, da so predstavniki dosegljivi le po telefonu in ne več osebno.

Pri analizi izvedenih sej v preteklem mandatu ugotavljamo, da ima posamezna KS/VS na leto 4-5 sej (rednih, izrednih in korespondenčnih skupaj), s čimer se upošteva odlok o KS/VS, ki določa, da ima vsaka KS/VS vsaj 4 seje letno. Nekatere KS in VS se ne držijo določila, da je na sejo potrebno vabiti župana in člane občinskega sveta, ki živijo na območju KS/VS. Zaradi transparentnosti opozarjamo na določilo odloka: "Vabilo z dnevnim redom se objavi na spletni strani občine in, če je to možno, na spletni strani krajevne ali vaške skupnosti." Za vse krajevne in vaške skupnosti osnovno spletno stran zagotavlja Občina Medvode.

Z upoštevanjem navedenih sprememb odloka verjamemo, da bomo na eni strani olajšali delo svetom krajevnih in vaških skupnosti, občanke in občani pa bodo jasneje seznanjeni z nalogami in vlogo krajevnih in vaških skupnosti, ki se v nekaterih primerih definira na novo. Nekateri postopki se poenostavljajo, drugi podrobneje definirajo, vse spremembe pa gredo v smeri, da ožji deli lokalne skupnosti ostanejo pomemben gradnik občine in povezovalec krajanek in krajanov ter spodbujevalec lokalne identitete posameznih krajev in predelov občine.

Obrazložitev sprememb po posameznih členih:

V nadaljevanju podrobneje pojasnujemo spremembe tistih posameznih členov, za katere spremembe niso bile pojasnjene v predhodni analizi:

K 8. členu: črtamo posamezne alineje, ker se besedilo ponavlja, ker za programe oskrbe s pitno vodo skrbi upravljavec, programi javnih del pa se po krajevnih skupnostih niso izvajali.

K 9. členu: posamezne alineje črtamo oz. združujemo, ker se besedilo ponavlja.

K 10. členu: Večina krajevnih in vaških skupnostih zadnja leta ni opravljala nalog vzdrževanja cest, kljub temu, da so nekatere še vedno prejemale sredstva za opravljanje te naloge. Vzdrževanje cest tako brišemo iz popisa komunalnih površin KS/VS.

Črta se alineja: organizira javno obravnavo urbanističnih dokumentov: Večjih izzivov na tem področju sicer ni zaznati, smiselno je, da KS/VS sodeluje pri javnih razgrnitvah dokumentov in tudi v prihodnje skrbi za obveščanje svojih krajanov o razgrnitvah in morebiti tudi sama poda pripombe. Ker vse javne obravnave zadnja leta potekajo tudi prek spleta (objava dokumentov, možnost podajanja pripomb) in na sedežu Občine Medvode in glede na izkušnje preteklih let, ko v zvezkih za podajanje pripomb večinoma pripomb nismo prejeli, KS in VS pa zmanjšujejo čas uradnih ur, smo se odločili za izbris te obvezne naloge. O podobni tematiki govori tudi prva alineja 9. člena, s čimer se ohranja možnost sodelovanja KS/VS.

K 14. členu: Volilne enote v krajevnih skupnostih so bile ponekod tudi razlog za določeno število članov sveta. Ker se volilne enote ukinjajo smo naredili ponovni pregled števila članov svetov, zato predlagamo novo razdelitev na način, da v nobenem svetu ne bo sodo število članov (običaj za kolektivne organe) in da bo število članov sorazmerno s številom volilnih upravičencev v lokalni skupnosti. Pri tem smo meje določili na način, da je sprememb v številu članov kar najmanj. Skupnost z nad 1.400 volilnimi upravičenci predstavlja svet z 9 člani, v skupnostih z nad 700 in do 1.400 volilnih upravičencev imajo sveti 7 članov, v skupnostih z nad 100 in do 700 volilnimi upravičenci imajo sveti 5 članov in v skupnosti z do 100 volilnimi upravičenci svet sestavljajo 3 člani. Do spremembe je tako prišlo v KS Preska Žlebe (iz 8 na 9 članov), KS Zbilje (iz 5 na 7 članov) in KS Senica (iz 9 na 7 članov).

K 20. členu: Izraz »zbor krajanov« usklajujemo s Statutom Občine Medvode.

K 23. členu: Glede na trenutno prakso, ko le tri krajevne skupnosti upoštevajo v odloku predpisano obliko uradnih ur, dodajamo možnost, da se uradne ure lahko izvajajo tudi po telefonu.

K 28. členu: S to določbo sledimo zakonodaji in zagotavljamo namensko porabo sredstev namenjenih izvajanju redne in komunalne dejavnosti.

K 35. in 36. členu: Pri preračunu smo upoštevali pometanje parkirišča trikrat letno. Pri preračunu smo upoštevali 10 košenj letno. Zaradi poenostavitve ukinjamo točkovanje površin in uvajamo vrednotenje del v evrih. Predlagamo ukinitve rezervnih sredstev, ker v zadnjih letih ta ločena proračunska postavka ni bila koriščena.

K 19. členu v Prehodnih in končnih določbah:

Vse spremembe Odloka, z izjemo tistih delov, ki se nanašajo na volitve članov KS in VS, se bodo začele uporabljati v 15 dneh po objavi v Uradnem listu RS.

Določbe Odloka, ki se nanašajo na volitve članov svetov krajevnih in vaških skupnosti, se bodo začele uporabljati za prve naslednje redne lokalne volitve.

Prav tako se bo do naslednjih lokalnih volitev še vedno uporabljal Odlok o določitvi števila članov svetov krajevnih skupnosti in volilnih enot za volitve v Svete krajevnih skupnosti občine Medvode (Uradni list RS, št. 76/02).

V nadaljevanju pa kot pomoč pri sledenju sprememb Odloka prilagamo **INTERNO GRADIVO**, v katerega smo vključili predlagane spremembe.

Pripravil: Matej Osolnik, svetovalec župana

Nejc Smole
župan